

Årsplan Espira Fjellsenden

2021/2022

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning	15
Samarbeid med foreldrene	16
Overganger	18
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	19
Barnehagens fagområder.....	24
Vedlegg	26

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen -

Espira Fjellsenden barnehage åpnet som en foreldre eid barnehage i 1993. Vi ble Espira barnehage september 2016. Barnehagen er en 4-avdelings barnehage og holder til på Tasta i Stavanger kommune. Vi bruker turområder i nærmiljøet flittig og vi har et stort uteområde som innbyr til lek og utfordringer for både små og store. De ansatte er bredt representert både når det gjelder utdanning, alder og kjønn. Vi har barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske medarbeidere som har ulik alder og erfaring.

Barnehageåret 2021/2022 er vi 65 barn i alderen 1 – 6 år. Tumbleplassen og Språklabben er småbarnsavdelinger med barn fra 0-2 år.

Filosofus og Forskerfabrikken er våre storebarns avdelinger hvor filosofus har barn fra 3-4 år og forskerspirene huser 3 åringer og 5 åringer (SkolEspirene).

I år har vi fokus på språk og prosjektarbeid i barnehagen. Alle avdelinger vil dette året jobbe med ei bok de vil fordype seg i. Denne vil dere se igjen i spireportalen, på veggene i barnehagen og gjerne høre mye om fra barna deres. Selv om vi fordyper oss i ett prosjekt vil vi også ha fokus på å ta barnas innspill på alvor. Prosjektet skal også gi oss muligheter til sideprosjekter.

Faktaboks

- Barnehagens åpningstid er fra 07.15 - 16.30. Vi har åpent hele året bortsett fra julaften, nyttårsaften og røde dager. Onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl. 12.00
- Vi er en fullkostbarnehage og vi serverer variert og næringsrik kost til alle måltider.
- Foreldrebetalingen følger de kommunale satsene og juli er betalingsfri.
- Oppholdstid tilbys 20, 40, 60, 80 og 100%.
- Espira er hovedsamarbeidspartner for SOS-barnebyer og har bygget en barnehage i Zimbabwe.
- Barnehagens facebookside: <https://www.facebook.com/espirafjellsenden.no/>
- Vi har gode turmuligheter i området rundt barnehagen og er mye ute på tur. Turområdene vi bruker er sabbadalen, lille og store stokkavann, mississippiskogen, tastaveden og byhaugen.

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Espiras barnesyn skal danne grunnlaget for alle valg vi foretar oss i arbeidet med og for barna i barnehagen.

Våre fire kjerneverdier (kompetent – fleksibel – ordentlig – personlig) skal styre og fortelle alle som jobber her hvordan vi skal opptre internt og eksternt. Barn, foreldre og foresatte, samarbeidspartnere og andre skal møte kompetente voksne som gjør en ordentlig jobb, viser fleksibilitet og er personlige i møte med barn og voksne.

Når vi planlegger og tilrettelegger for lek og aktiviteter er vi opptatt av at alle barn skal tilbys like muligheter. .

Vi skal jobbe strukturert for et godt psykososialt barnehagemiljø.

Vi ønsker at barn og foreldre skal møte rause voksne her i barnehagen. I raushet ligger en evne til å vise omsorg, engasjement og fleksibilitet overfor «den andre». Det kommer til syne i hverdagen.

For oss i Espira Fjellsenden barnehage handler barn og barndom om at barn skal få være barn. Hverdagen skal være fylt med humor og glede, lek, natur, medvirkning, smågruppejobbing og voksne som er tilstede og engasjert i jobben sin.

Ved å dele barnegruppene i mindre grupper hver dag får vi større rom til å se hvert enkelt barn og samtidig se hva barna genuint opptatt av.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av

egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

Det pedagogiske miljøet gir barna utfordringer som er tilpasset deres alder og modenhet

- Alle barna får hvilestund hver dag, og vi tilbyr aktiviteter med lavere tempo for de barna som ikke sover. Det kan være aktiviteter som boklesing, perling, lydbok, spill og andre aktiviteter som gjør at vi kan senke tempoet i en ellers travel hverdag.
- Smågrupper hver eneste dag
- Vi er ute hver dag og har minst en tur dag i uka.
- Vi jobber mye på tvers av avdelingene for å utvide mulighetene for å knytte andre og nye relasjoner til både barn og voksne.
- Barna lærer om grenser for egen og andres kropp og at NEI og STOPP er ord og handlinger som respekteres av alle i barnehagen.
- Vi serverer tre varierte og næringsrike måltider gjennom barnehagehverdagen med frukt og/eller grønnsaker. Vi får også minimum en gang i uken, servert en varmrett.
- Vi samarbeider med eksterne instanser som PPT, barneverntjenesten, ressurscenteret og har tema omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep på møter for personalet på ulike nivå minst to ganger pr år.
- Personalet har grunnleggende kunnskap om mobbing.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

Omsorg handler om relasjoner som er preget av nærhet og kjærlighet, varme og tilstedeværelse. Når vi handler med omsorg så kjenner vi barn, foreldre og hverandre så godt at vi greier å ta hensyn til de ulike behov. Et samspill preget av omsorg handler om å «se meg, kjenne meg og like meg». Omsorg handler om å bry seg om, ville hverandre godt og hjelpe hverandre. Det handler om å ta vare på, trøste hverandre og å se og lytte til hverandre i hverdagen. Den gyldne regel er for oss god omsorg. Den handler om at vi skal behandle andre slik vi ønsker at de skal behandle oss.

Slik gjør vi det i praksis:

- Vi har primærkontakt til alle barna i tilvenningen/oppstarten av nytt barnehageår. Primærkontaktens viktigste jobb er å være den trygge voksne for barnet. Når barna er trygge, ønsker de å utforske og bli bedre kjent med avdelingen og de andre voksne. Primærkontakten kan endres ut ifra barnets behov.
- Barna skal møte ett personal som er smilende, omsorgsfulle, rause, oppmerksomme, ser alle og pålogget når de oppholder seg i barnehagen. Personalet er alltid der barna er, både inne og ute.
- Personalet skal rose/gi tilbakemeldinger på den atferden vi ønsker å ha i barnehagen. Vi fokuserer på positiv adferd.
- Personalet skal anerkjenne barnas følelser og setter ord på dem, med og for barna.
- vi tilrettelegger for fredelige måltidsituasjoner der barnegruppa spiser ved bordet, og har gode samtaler utover her- og nå situasjonen
- de voksne fremstår som gode rollemodeller, og jobber mot den autoritative voksenstilen slik at barna selv kan lære seg å både gi- og ta imot omsorg
- "banking time" - fyller opp med positive opplevelser for hvert enkelt barn ut ifra barnets interesser
- tilvenning hos oss er individuelt og kan ikke fastsettes med tre dager.
- om morgenen blir alle barn møtt med varme, blir sett og ønsket velkommen til en ny dag i barnehagen
- Alle barna får tilbud om hvilestund i løpet av dagen. Hvilestund kan defineres som mye. Og vi tenker at hvilestund kan skje i smågrupper, ved tegnebordet eller ved å lese bok sammen med en voksen.
- Vi sørger for at alle primærbehov er dekket.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Lek utgjør den største delen av dagsrytmen, og barna får hver dag mulighet til å inngå i ulike leketyper, inne og ute
- I samlinger og lesestunder skal vi bruke eventyr/fortellinger/tema som inspirerer til ulike typer lek hos barna.
- De voksne deltar i leken for å inspirere og veiledere de barna som sliter med leken og lekestrategier.
- Vi deler barna inn i lekegrupper og avdelingene inn i lekesoner for å stimulere til ulike typer lek.
- Vi går på tur minst en gang i uken for å gi barna felles erfaringer som kan stimulere til lek.
- Miljøet i barnehagen er preget av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet.
- Vi har inspirasjonshefte som inneholder tips til aktiviteter/leker både inne og ute for både små og store barn.
- 1-2 åringene er toddlere og har derfor behov for voksne som har kunnskap om denne typen lek. Vi har utarbeidet ett eget rom med puter og madrasser slik at toddlerene våre kan hoppe og herje på barnas premisser.
- 3-4 åringen skal i tillegg inspireres til lek ved at de voksne tilfører leken nye elementer. Det skal skje på barnas premisser, observasjon blir et viktig verktøy for de voksne i denne sammenheng. Rolleleken er sentral i denne aldersgruppen og barna skal utfordres på å sette i gang leken selv og akseptere andres innspill i leken.
- 5-6 åringen skal møte engasjerte voksne og et rom som gir inspirasjon til mer avansert rollelek. Det forventes at barna i denne aldersgruppen leker mer over tid. Det er de voksnes oppgave å hjelpe de barna som trenger det til å være i leken. Det vil si, gi de verktøy som hjelper dem til å finne løsninger selv.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi gjennomfører ulike prosjekt og temabaserte aktiviteter innad på avdelingen eller i fellesskap i hele barnehagen.
- Det pedagogiske miljøet og personalets tålmodige veiledning hjelper barna til å bidra til å ta vare på materiell og leker gjennom å legge det tilbake på fast plass.
- Vi har tilgjengelig bilder og materiell som stimulerer til undring, nysgjerrighet og filosofiske samtaler rundt ulike tema (kroppen, farger, skogen, veiarbeid, bondegård osv).
- Vi gjør barna kjent med Samenes dag og andre høytids- og/eller nasjonaldager til de ulike nasjonene som er representert på de ulike avdelingene.
- Vi hjelper barna til å takle motstand og regulere følelser. Vi anerkjenner alle typer følelser hos barnet. «Nå ser jeg du ble veldig glad!» «Ble du redd!» «Jeg ser du ble lei deg når mamma gikk!»
- Det er viktig at barna har ett positivt selvbilde og er trygge på seg selv og de rundt seg. De skal oppleve seg selv som verdifulle og god nok slik de er.
- Vi skal se hvert enkelt barn i forhold til alder og modning.
- -1-2 åringen skal oppleve å bli en del av fellesskapet, de skal bygge relasjoner og møte meningsfulle opplevelser.
- -3-4 åringen begynner i større grad å reflektere over egen identitet. De har ofte en undrende holdning til omgivelsene som igjen krever voksne som er tett på og som samtaler med dem slik at de videreutvikler egen evne til refleksjon.
- -5-6 åringen kan i større grad ha flere og ulike perspektiver, samhandling med andre barn og voksne hjelper barna til å reflektere over de ulike perspektivene.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Vi undrer oss sammen med barna: Oi. Kom å se! Hva er dette? Hva har skjedd? osv. Vi vet ikke alltid svarer og om vi vet det så skal barna få prøve å finne ut av det selv.
- Vi undere oss om ulike tema gjennom de ulike årstidene.
- Vi skaper gode relasjoner der alle blir sett, respektert og hørt.
- Vi lar barnas uttrykk, utsagn og fantasi inspirere til felles prosjekt og tema på avdelingen og i barnehagen.
- Vi støtter oss til slagordet "Learning by doing" (John Dewey) og legger vekt på barnas aktive medvirkning i læringsprosessen.
- Vi legger til rette for variasjon i frilek og i styrte aktiviteter.
- 1-2 åringen skal oppleve gode rutiner og trygghet i hverdagen. De tilbys leker og aktiviteter som skaper interesse og bidrar til gode opplevelser. De voksne er forpliktet til å skape gode relasjoner mellom barn – voksen og barn - barn for videre læring og utvikling.
- 3-4 åringen skal i tillegg tilbys opplevelser og aktiviteter som skaper nysgjerrighet og som utfordrer dem. De skal oppleve høy grad av mestringsfølelse som grobunn til videre utvikling og læring.
- 5-6 åringen skal videre utfordres på samtalen som verktøy. Samtalen skal sammen med opplevelser skape refleksjon og bidra til at barna oppdager nye ting. Vi har i denne aldersgruppen et ekstra fokus på selvstendighet slik at de rustes best mulig til overgangen fra barnehage til skole.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Vi støtter barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Personalet skal påse at alle har noen å være sammen med hver dag.
- Personalet skal støtte gryende vennskap, ved å lage små og godt gjennomtenkte lekegrupper.
- Personalet legger vekt på tidlig innsats for å oppnå ett inkluderende fellesskap.
- Vi veileder barna og gir dem de verktøy de trenger for å løse opp i konflikter selv og hjelper til i de situasjonene hvor det trengs.
- Personalet må se til at alle barna opplever trygghet, inkludering og forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi viderefører med språktiltaket og har språksamlinger i smågrupper hvor barna er inndelt etter modning og nivå, minst en gang i uken.
- Vi har god tilgang på bøker og bilder og har fokus på sang, rim og regler, eventyr og brettspill ute og inne. De voksne legger til rette for at barna skal bli lest for.
- Personalet er språklige rollemodeller. De er aktive og bevisste språkbrukere gjennom hele dagen.
- Vi bruker snakkepakken aktivt.
- Vi bruker måltidene, garderobe- og stellesituasjonen som samtaleid med ett eller flere barn.
- Vi bruker konkrete ord (vi sier hund og ikke voff-voff) og vi benevner alt med navn i alle situasjoner som måltidet (kan du sende leverposteien?) og garderobesituasjonen (så tar vi på oss jakke og sko, og lue). Personalet bruker verktøy som piktogram (etter behov på hver avdeling) og dagsplan.
- Personalet gjør det vi kan for å forstå nonverbal kommunikasjon med å spørre etter: hva ser du på? er det barna som er ute og leker? har du også lyst til å gå ut og leke?
- Vi er tilstedeværende og påloggede voksne.
- Vi henger bokstaver, tall, rim og regler synlig på avdelingene.
- Vi bruker pedagogisk dokumentasjon på veggene. Dette for å få i gang samtaler rundt bilder og hendelser.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

Barns medvirkning er avhengig av de voksnes handlinger og holdninger. Derfor er det viktig med tilstede- værende voksne som tar barneperspektivet, fanger opp barnas initiativ og interesser, og legger planer med dette som utgangspunkt. Uke planene må ikke være for detaljerte, dette for å gi rom for barnas medvirkning.

- Alle barn er med på å medvirke hver dag og blir hørt når vi lager planer.
- Vi er hele tiden nær barna og legger opp dagen etter deres behov for mat, hvile/soving, aktiviteter og lek.
- Vi lager ikke detaljerte planer og endrer planene på kort varsel dersom det er til det beste for barna.
- Vi tar utgangspunkt i alle barns interesse og uttrykk når vi skal planlegge turer og arrangementer og barna er med på å planlegge hva som skal skje i forkant, underveis og evaluerer i etterkant.
- Vi er observante og oppmerksomme på nonverbale uttrykk som kroppsspråk, ansiktsuttrykk og mimikk.
- Vi ser til at barns rett til medvirkning skal være tilpasset alder og vilkår.
- Vi har en fast dagsrytme, men regulerer tidspunktene etter barns behov.
- Vi er fleksible, varme og tydelige voksne som anerkjenner/verdsetter barna.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Et godt samarbeid er viktig for å ivareta hvert enkelt barns behov.

- Personalet og foreldre behandler hverandre med respekt og åpenhet.
- Når barnet kommer til barnehagen skal det ønskes velkommen med navn og foreldrene tas imot med hilsen og ett smil, enten om det er i garderoben eller ved frokostbordet.
- Personalet tar imot informasjon fra foreldre og sikrer at den blir formidlet til resten av avdelingspersonalet.
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi gjennomfører to foreldresamtaler i året, men vi er fleksible dersom foreldre eller personalet ønsker flere. Tolk benyttes ved behov enten fra barnehagen eller foreldre.
- Vi har to foreldremøter i året, ett for helt nye barn i juni måned og ett i september /oktober for alle.
- Vi har overføringssamtaler ved avdelingsbytte med pedagogisk leder fra ny og gammel avdeling, samt foreldre dersom det er ønskelig.
- Vi har ulike foreldrearrangement i løpet av året som Luciafrokokst, FN kafe og sommeravslutning.
- Vi har oppstartsamtaler med alle nye foreldre.
- Vi har brukerundersøkelse hvert år.
- Vi bruker spireportalen som informasjonskanal hvor både dagsrapporter og ukeplaner.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Vi har fem planleggingsdager i året der vi reflekterer, drøfter og utvikler arbeidet vårt sammen, deltar på felles kurs eller leier inn kursholder til barnehagen.
Planleggingsdagene for barnehageåret 2021/2022:

Mandag 16.08.2021

Torsdag og fredag 11.11.21 - 12.1.21

Mandag 03.01.22

Fredag 27.05.22

- Vi har personalmøter en gang i måneden der vi reflekterer, drøfter og utvikler arbeidet vårt sammen, har faglig påfyll og arbeider med ulike tema.
- Vi har ped. leder møte hver uke.
- Vi har avdelingsmøter 2 timer i måneden på kvelden.
- Vi gjennomfører plantid for alle pedagoger i barnehagen.
- Vi har avsatt tid for pedagogisk medarbeidere til å planlegge og forberede aktiviteter og lese faglitteratur.
- I tillegg til årsplanen skal vi utarbeide ukeplaner og dagsrapporter i spireportalen. Disse planene er fleksible, med mye rom for barns medvirkning.
- Vi tar utgangspunkt i observasjoner av barns trivsel, interesse og utvikling for planlegging av det daglige arbeidet.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Vi bruker praksisfortellinger og caser på ulike møter for å evaluere arbeidet vårt på individnivå, gruppenivå og i plenum (IGP).
- Vi evaluerer det pedagogiske arbeidet for å forberede vårt videre arbeid til enhver tid.
- Vi har jevnlig møter hvor vi vurderer, evaluerer og planlegger det pedagogiske arbeidet.
- Vi har veiledning på gruppenivå og individnivå hvor observasjoner og praksisfortellinger er utgangspunkt.
- Vi reflekterer sammen med barna i for- og etterkant av turer, aktiviteter, felles arrangement, tema osv.
- Personalet reflekterer og vurderer i rapportene i spireportalen.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

Vi legger vekt på inkluderende fellesskap. De ansatte i barnehagen ser barna og deres ulikheter. De støtter barna der de trenger ekstra hjelp i forhold til de fysiske, språklige, sosiale, emosjonelle og intellektuelle områdene.

- Alle avdelingene bruker dagsplan for å skape god oversikt/forutsigbarhet på avdelingene for både barn, foreldre og ansatte.
- Vi legger til rette for at enkeltbarn får den støtten de trenger i ulike situasjoner, for eksempel gjennom mindre grupper, ekstra hviletid, mer utetid eller annet som kan gjøre hverdagen lettere for barnet.
- Vi deler i smågrupper og har få barn i gruppene.
- Vi passer på at alle barn får del i det daglige livet og oppleggene på avdelingen.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

De minste barna i barnehagen er "toddlerne" - noe som betyr at de er kroppslige og bruker kroppen for å uttrykke seg i både lek og læring. Barnet dannes og utvikler seg i samspill med andre og lærer i relasjoner til voksne og barn rundt seg. Rutiner, primære behov og trygge omsorgspersoner må ligge til grunn for at barna skal utvikle seg og lære.

For å sørge for progresjon for de yngste barna i barnehagen ønsker vi å utforske ulike material (ta og føle), og at aktivitetene tilrettelegges hvert enkelt barn. Her er ikke produktet viktig men prosessen. En annen metode vi ønsker å benytte oss av er observasjon, evaluering og refleksjon

Vi gjør også følgende:

- Vi må bruke god tid og det er viktig å skape trygghet, gode relasjoner, forutsigbarhet og repetisjon.
- Vi legger til rette for å skape vennskapsbånd gjennom opplevelser og samspill. Dette er skjøre bånd der de ansatte fungerer som en støtte.
- Vi tilpasser tilvenningen til hvert enkelt barn og gjør nødvendige endringer som trengs.

- Vi gir barna erfaringer og opplevelser både i og utenfor barnehagen gjennom ett variert, men forutsigbart tilbud både på turer i og utenfor barnehagen, aktiviteter, hverdagsrutiner, fysiske miljø og lekemateriell.
- Vi er deltakende (sitter på gulvet sammen med barna) og støttende voksne og vi hjelper barna med å skape gode relasjoner med andre barn og voksne.
- Vi deler oss i mindre grupper for å kunne følge enkeltbarnets behov og utvikling tettere. Barna utfordres individuelt og gradvis ved å tilbys ulike aktiviteter og erfaringer.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Vi deler barna i små grupper for å tilpasse hverdagen og innholdet til barnas alder og modning i for eksempel språksamling, utetiden, hviletiden osv.
- Vi er tilstedeværende voksne som ser og hører hvert enkelt barn og deres behov og veileder og støtter barna for at hvert enkelt barn skal oppleve mestring, trygghet og respekt.
- De mellomste barna er i en løsrivningsfase. De er mer nysgjerrige og utforskende på omverden, samtidig som de vil bestemme mer selv og være mer selvstendige. Det er derfor viktig at de voksne er tilstede og deltakende.
- Vi ser til at det pedagogiske miljøet har materiell og soner som inspirerer til mer lek. For å gi ett mer variert tilbud, har vi noen leker tilgjengelig på avdelingen og flere som kan tas frem etter behov og ønske. Vi har også mer fokus på rollelek.
- Vi legger til rette for at relasjoner og vennskap mellom barna får ett større fokus.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Vi skal gi barna de beste forutsetninger for livslang læring, og det innebærer at arbeidet skal bidra til å styrke barnas selvfølelse og identitet. Arbeidet skal gi økt læringslyst, fremme språkutviklingen, stimulere interessen for de ulike fagområdene og samarbeid med andre.

- Vi har en egen avslutting for skolespirene hvor barns medbestemmelse og medvirkning er en viktig del av opplegget.
- Skolespirene går på besøk til skolene de skal starte på, flere ganger i løpet av våren for å skape trygghet og gi dem ett konkret bilde av hva som venter dem.
- Vi forbereder barna og gir dem kjennskap til en mer regelstyrt hverdag som å rekke opp hånden før de snakker, sitte på samme sted over en periode, lytte til beskjeder og ha friminutt.

- Vi introduserer begrep som medmenneske og nestekjærlighet og arbeider sammen om SOS barnebyer og Espiras barnehage i Zimbabwe.

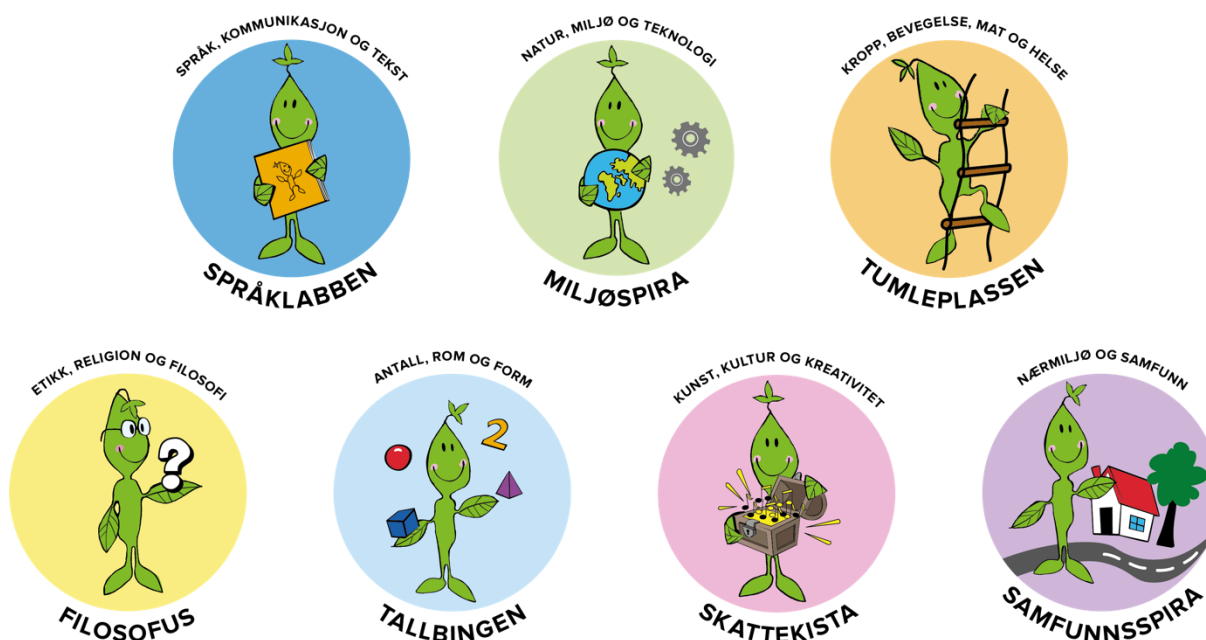

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Vi synliggjør fagområdene på ukeplaner og rapporter i Spireportalen.
- Vi jobber tverrfaglig med fag i team, samlingsstunder, aktiviteter, språktiltak og på tur.
- Rammeplan for barnehage og årsplanen brukes aktivt på alle møter på alle nivå.
- Vi fokuserer på det pedagogiske rommet både inne og ute. Vi legger til rette slik at barna får erfaring og kunnskap gjennom de ulike fagområdene.

- Vi gjennomfører ulike møter ukentlig og månedlig på ulike nivå, for deler eller hele personalgruppen. Disse møtene følger tema på huset som er knyttet til rammeplan og satsingsområdene.
- Gjennom prosjektarbeidet vårt sørger vi for å komme gjennom fagområdene og satsningsområdene våre.
- Vi utarbeider en progresjonsplan – denne blir til mens vi jobber og vil fylles ut etter hva barna interesserer seg for.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

